

Något att bära med sig

Jag sökte detta stipendium från Sveriges vägledarförening som en möjlighet att kunna träffa andra kollegor i Europa, fylla på kunskapsbanken och få ett värdefullt utbyte av erfarenheter. Efter att ha arbetat själv en längre tid på min arbetsplats kände jag stort behov av "input". Första besked jag fick var att jag var reserv men att det eventuellt kunde finnas möjlighet ändå, levde flera veckor i ovisshet, en dag kom plötsligt beskedet om att en vakans uppstod, och det var just till Spanien! Med mycket glädje svarade jag: JAG VILL!!

Jag fick en fantastiskt givande utbytesvecka, med intensivt program men ändå tid för fritidsintresse. Vi hade tur med vädret, fint hela veckan, jag tog mängder av bilder i ett försök att fånga den kraft och det fina jag såg. Bäst av allt var människorna vi mötte, värme, generösitet, glädje! Överallt kände vi oss välkomna, alla ansträngde sig verkligen för att vi skulle få allt vi önskade.

Låg måluppfyllelse

Vi träffades vid Consejeria de educacion, cultura i deportes, blev presenterade för teamet som skulle ta hand av vårt besök, där fick vi en genomgång av skolsystemet i Spanien, givande frågestund då skolsystemet i Spanien skiljer sig från det vi har i Sverige, speciellt i frågan om elever som inte får/kan avsluta sina grundskole-gymnasiestudier. Ca. 24 % av elever i Spanien lyckas inte avsluta sina grundskolestudier. Detta gör att den praktiska studielinjen med specifika yrkesinriktningar utvecklats och förbättras kontinuerligt. Studievägledarna i Spanien ägnar sig främst åt elever med studieproblematik.

I ett försök att stödja arbetslösa att återkomma till arbetsmarknaden har de utvecklat ett valideringssystem som är kopplat till dessa yrkesskolor. Detta gör att i många fall läser erfarna, äldre personer tillsammans med ungdomar, vi ställde många frågor om detta eftersom vi i Sverige har tydliga gränser för studier för ungdomar och studier för vuxna. Det var intressant att se deras förvåning inför våra funderingar. De beskrev för oss en situation där äldre elever agerar lite som mentorer för yngre och de många fördelar med stabilitet och balans i både klassrum och verkstad.

Därefter gick vi till Handelskammaren (allt ligger centralt i Santander, en njutning att gå genom staden till de olika besöken). Santanders handelskammare är den äldsta av de i Cantabria regionen. Förutom all verksamhet kring näringsliv, organisation och medlemsstöd har de ett samarbete med yrkesgymnasium kring praktikplatser och studier i olika ämnen. Vi förstod att det är de som anordnar det som för oss är Prao-platser i grundskolan. De hade samarbete med 64 skolor som innefattade 582 elever. Detta samarbete finns bara i Madrid, Asturias och Cantabria. Handelskammaren driver även olika projekt som:

- Cantabria acoge, ett integrationsprojekt för utländska medborgare.
- Tres-projekt i samarbete med Arbetsförmedlingen där de erbjuder vägledning, CV och intervjuträning, personlig inventering, kunskap i sociala medier, starta eget, mm.
- Labor ESO, för grundskoleelever med inlärnings/annan typ av svårigheter
- Entreprenörs utbildningar med olika inriktningar: unga företagare och kvinnor.

Många vuxna på yrkesgymnasium

Besök vid "Centro integrado Linares". Detta är det äldsta yrkesgymnasium i hela regionen Cantabria, och erbjuder utbildningar inom: Business och Management, Computer och Civil Construction.

Dessa aktiviteter erbjuds både för gymnasieelever och arbetssökande från Arbetsförmedlingen, i detta sammanhang också med samma effekt, blandning av yngre och äldre elever i samma grupp. Även här bekräftades de goda resultat av denna insats.

De har ca.1000-elever, max. 40 elever per klass, visa kurser erbjuds även online. Vi fick veta att pga. ekonomiska krisen i Spanien har elevens profil ändrats snabbt, nuförtiden mer vuxna elever som skolar om sig eller validerar upp sina praktiska kunskaper.

Empresa CIC (Consulting Informático de Cantabria) tar emot elever både från Universitetet och från den yrkesinriktade linjen på högre nivå. De har ett omfattande och väl utvecklat samarbete med yrkesskolorna både på gymnasie- och eftergymnasial nivå. Företaget har haft en mycket god progression under de sista åren, rekryterar sin personal enbart från de studenter som praktiserar hos dem.

En intressant observation de gör är att elever som kommer från de praktiska linjer från yrkesgymnasium har mycket lättare att anpassa sig till arbetet och snabbt komma in i produktion än de elever som kommer från universitetet från de teoretiska linjerna.

Vi fortsätter till "Centro UNO de Formación profesional". Här erbjuds yrkesutbildningar i Mekanik, El och Aero Craft underhållning till 900 elever. Skolan har 77 lärare och ett skolråd där fackliga representanter från berörda branscher sitter med. De har ett utvecklat samarbete med företag från andra europeiska länder i frågan om praktik, detta har visat så framgångsrikt att många elever får fortsatt anställning på dessa företag efter sina praktikperioder.

Här genomförs dagliga genomgångar med säkerhetskontroller, mycket pga. maskinerna och verktygens karaktär, då ordning och säkerhet står för en god arbetsmiljö.

Besöket i verkstaden var imponerande, inte minst när vi gick igenom Aero Craft avdelning med helikoptrar och mekaniska ritningar över flygmotorer.

Därefter åker vi till GESTAMP, ett samarbetsföretag till Centro UNO. Här får vi vara med i produktionen, vi får se på plats hur mekanisk produktion och automation går till. Gestamp tar emot 8 elever per år både från Universitetet och från yrkesinriktade utbildningar med högre nivå, har 350 anställda där 50 % är kvinnor.

Arbetsförmedlingens två funktioner

Vi besöker Arbetsförmedlingen i Torrelavega. Ett väntat besök för mig som själv arbetar på Arbetsförmedlingen. Vi får veta att AF är indelad i två olika verksamheter: den ena är myndighetsutövande med kontrollfunktion gällande a-kassa, uppföljning av arbetssökandet, "stämpling" av arbetslösa dagar, mm. Den andra är serviceinriktad med funktioner som vägledning, förbättra arbetssökandet, utbildningar, seminarium, mm.

De vägledarna som arbetar på AF är psykologer i botten, har sedan gjort en fördjupning i karriärvägledning. Antal aktiviteter som erbjuds beror på vilka resurser man får, detta bestäms centralt. Hur man använder de resurser man får bestäms regionalt, AF-kontoren är sedan utförare av dessa beslut.

En intressant uppgift vi fick var att alla anställningsavtal måste registreras hos AF, detta för att säkerställa att regelmässiga anställningsvillkor ställs.

Efter detta besök drar vi vidare till SODERCAN, en verksamhet finansierad av regionen Cantabria, Caja Cantabria (en regional bank) och handelskammaren. Syftet är att främja och utveckla innovation inom näringslivet, underlätta nytt företagande och främja internationaliseringen av samarbetande företag. Detta inom industri, IT och andra tekniska branscher.

SODERCAN har ett utvecklat samarbete med yrkeskolor på högre nivå, besöker regelbundet skolorna för att informera eleverna om att starta eget företag, tips och råd inför etableringen på arbetsmarknaden, mm. De anordnar tävlingar där de delar ut priser som till ex. bästa innovativa projekt. De erbjuder även fortbildningar till yrkeslärarna i arbetsmarknadskunskap och villkor för företagandet i praktiken.

En annan insats de erbjuder kallas "Incubator". Inom ramen för den ställs lokaler till förfogande för ny etablerade företagare under de två första åren med en subventionerad hyra, under den tiden kan företaget ta del av de miljöer och service Sodercan erbjuder för en lyckad verksamhet.

Kaffetillverkning och skogsvård

Fjärde dagen i programmet ledde oss till staden Pedreña och Företaget "Dromedario". Detta är ett framstående företag inom kaffetillverkning. De har mångårigt samarbete med yrkeskolor inom restaurang och kök. Anordnar välrenommerade tävlingar för yrkesutbildningars elever. Har vunnit själva flera kvalitets priser på nationell nivå.

Här fick vi information om arbetsmarknaden inom den branschen, om utmaningar, om produktkunskap och tillverkningsprocess från råvara till färdig produkt. Vi fick själva provsmaka olika kvalitéer och ursprungskaffe. Ett givande och lärorikt besök med roliga inslag.

På eftermiddagen besökte vi först "Centro de enseñanzas integradas La Granja" med 60 års gammal pedagogisk verksamhet inom ekologisk odling, trädgård, skogsvård och drivhusodling. Skolan riktar sig främst till elever som inte är klara med grundskolestudier. Antagningen är rikstäckande och elevhem erbjuds för de som behöver boende i skolan. Ca. 15 % av den totala undervisningstiden bedrivs av vägledningsteamet med aktiviteter som lärande processer, inlärningsstil, grupprocesser, coaching och stöd vid andra problem. Vägledningsteamet består av nio personers: socionomer, terapeuter, vägledare och lärare.

Vidare till "Centro de formación profesional Solares" med inriktning trä och möbeltillverkning.

Här arbetar de med små grupper med max. 15 elever i blandade åldrar, både ungdomar och vuxna. Flera pensionerade personer deltar i verksamheten i syfte att dela med sig av yrkeskunskaperna till yngre generationer samt att själva förkovra sig inom sitt största intresseområde. Dessa deltagare betalar inget till skolan.

Trämaterialet de använder i undervisningen kommer alltid från ekologisk odling och är certifierad förnybar/omplanterad skog.

Vi fick besöka verkstaden och se på plats hur olika maskiner fungerar och hur tillverkning av möbler går till från tredimensionell design till färdig produkt.

FEMTE DAGEN:

En förkortad sista dag på "Consejeria" där vi presenterade våra länders utbildningssystem med frågestund, gjorde en utvärdering, fick våra intyg och tackade för denna fantastiska vecka. I denna sista dag ingick ett kort besök till den politiska ansvarige för departamentet som tog emot oss i grupp och intresserade sig för våra erfarenheter och våra synpunkter.

Som jag sa i början är jag mycket nöjd med min resa, jag har fyllt på och laddat upp, hade fantastiska gruppdeltagare, vi hjälptes åt när missförstånd uppstod pga. språket, vi skrattade och mådde gott. Våra värdar gjorde allt för att få oss nöjda, alla som tog emot oss delade med sig av kunskap och glädje över vårt besök. Det enda som för min del inte funkade så bra var själva resan till Santander, tillgängligheten var inte den bästa och inte heller de anslutningsalternativ som fanns så en natt vid en parkeringshall fick ingå i återresan till Sverige.

Återigen STORT TACK till alla som har arbetat för att vi ska få denna fantastiska möjlighet. Något jag kommer att bära med mig hela livet.

Mari Carmen Alcántara Velázquez

Studie- och yrkesvägledare

Arbetsförmedlingen Angered

Göteborg